

Otázka: Kroužkovci

Předmět: Biologie

Přidal(a): TS

kmen Kroužkovci

- vodní i suchozemští, asi 17 000 druhů
- velikost: milimetry až 3 metry
- tělo: válcovité, protáhlé, homonomně segmentované (článekované), první článek= prostomium
na povrchu= epidermis (četné hlenové žlázy→ usnadňují pohyb), jemná kutikula (ochrana)
pod pokožkou= kožně svalový vak (okružní a podélná svalovina)
- někdy pohybové orgány= výrůstky se svazky štětín (parapodia)
- některé orgány se v jednotlivých článcích opakují (nervová a rozmnožovací soustava), jiné ne (trávicí)
- trávicí soustava: trubicovitá, ústní otvor na břišní straně→ ústní dutina→ hltan→ jícn→
→ žaludek (žláznatá část= enzymy, svalnatá část= mísení potravy) →

→ střevo (spirální řasa tyflosolis, zvětšení povrchu)→řitní otvor

- dýchací soustava: často dýchají celým tělem, někdy žábry= keříčkovité vychlípeniny na pokožce

- cévní soustava: uzavřená, hřbetní a břišní céva, mezi nimi příčné spojky,

chybí srdce→hřbetní céva je stažitelná, axilární cévy=pomocná srdce, v přední části těla

krevní barvivo- železo (červená), měď (zelená)

- vylučovací soustava: metanefridie= obrvená, mnohobuněčná nálevka, ústí na povrch, v každém článku

- nervová soustava: gangliová, na břišní straně

v každém článku pár uzlin→ mezi články spojení podélnými pruhy konektidy

pár v jednom článku spojen komisury

v přední části zvětšené uzliny= nadhltnová a podhltnová

- smysly: oči, statocysty, chemoreceptory, mechanoreceptory

- rozmnožovací soustava: hermafrodité i gonochoristé, původně v každém článku→ redukce,

oplození- vnější

1. třída Mnohoštětinatci

- většinou mořští

- na každém článku parapodie

- pokožka může vylučovat schránku z uhličitanu vápenatého

- rozmnožování: gonochoristé, vývoj nepřímý přes larvu (trochofora)

nepohlavní- zadní část se zaškrťí→ zmnožení pohlavních buněk

- zástupci: Nerytka hnědá

- až 20 cm, dravec, žije na dně

Afroditka plstnatá

- až 18 cm, žije při březích Evropských moří

2. třída Opaskovci (Clitelata)

- 3 800 druhů, suchozemské a sladkovodní druhy

- bez parapodií

- mají clitellum (opasek) u 30 článku

1. podtřída Maloštětinatci (Oligocheta)

- 7- 6 000 článků, různý počet štětín

- hlavová část není viditelně oddělena

- při jícnu vápenaté žlázy- vyrovnávají pH v trávicí trubici

- proterandričtí hermafrodité→ ♂ 1-4 páry varlat, ♀ 1-3 páry vaječnicků

- 10 článek= semenné vácčky, 15 článek= vývod ♂, 14 článek= vývod ♀

- rozmnožování: hlenové pouzdro→ uvolní se do něj vajíčka a spermie→ pouzdro se

sesune přes hlavu a zůstane někde ležet

navzájem do sebe zapichují štětinky aby drželi u sebe

- smysly: světločivné a hmatové buňky v pokožce, jsou fotofobní= strach ze světla
- velká schopnost regenerace
- výskyt: v půdě, potrava pro jiné živočichy, ve vodě
- zástupci: Nitěnka větší, Žížala pestrá, Žížala obecná

2. podtřída Pijavice (Hirudinea)

- 300 druhů
 - velikost: 1-30cm, 34 článků
 - tělo: dorzoventrálně zploštělé, bez štětín
- 2 přísavky- přední ze šesti článků, zadní ze sedmi článků
- trávicí soustava: čelistmi propichuje povrch těla, vpouští do krve látku hirudin (působí protisrážlivě a znecitlivuje)
- žaludek se slepými výběžky, které naplní krví a uchovává si ji
- žaludek: Chobotnatka rybí, Pijavka koňská, Pijavka lékařská

1. [Strunatci \(Chordata\) - maturitní otázka z biologie](#)
2. [Fylogeneze soustav - přehled z biologie](#)
3. [Členovci - Chelicerata - maturitní otázka z biologie](#)